

Høringssvar- representantforslag om gjennomsnittsberegning av arbeidstid

NHO Reiseliv viser til Representantforslag fra stortingsrepresentantene Tajik, Grande, Christoffersen og Sande om gjennomsnittsberegning av arbeidstid, som innebærer at gjennomsnittsberegning av arbeidstiden innen allmenngjorte områder skal forbeholdes bedrifter bundet av tariffavtale inngått mellom parter med innstillingsrett. Dermed skal det ikke lengere være anledning til å avtale en slik ordning på individnivå, mellom de lokale parter på bedriften, eller å få godkjenning fra Arbeidstilsynet.

NHO Reiseliv er sterkt imot dette inngripende innstrammingsforslaget, som vi mener vil få svært negativ effekt for bedrifter innenfor overnattings-, servering- og cateringbransjen. Sett i sammenheng med innføringen av allmenngjøringsforskriften, som allerede har slått hardt inn for mange bedrifter, frykter vi at en slik endring kan føre til tap av arbeidsplasser mange steder. Særlig gjelder dette arbeidsplasser i distriktene.

Innledningsvis viser vi til NHOs høringssvar som vi i sin helhet stiller oss bak.

Våre hovedmomenter:

- Et flertall i Stortinget vedtok i 2017 større fleksibilitet for gjennomsnittsberegning av arbeidstid for et reiseliv med store sesongsvingninger– forslaget vil derimot fjerne fleksibiliteten.
- Forslaget vil ikke føre til det uttalte målet om mer overtidsbetaling til utenlandske arbeidstakere, men heller medføre høyere grad av midlertidig ansettelse og innleie, større bruk av permittering og mindre mulighet til å tilby ansatte større stillingsprosenter eller heltidsstillinger. I verste fall kan forslaget føre til tap av arbeidsplasser, særlig i distriktene.
- Forslaget rammer organisasjonsfriheten.

NHO Reiseliv er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge med over 3 000 medlemsbedrifter innenfor overnattings-, serverings- og opplevelsesbransjene. Et viktig kjennetegn ved overnattings- og serveringsbransjen er nettopp at det er helt normalt å praktisere former for gjennomsnittsberegning av arbeidstiden. Da Stortinget våren 2017 behandlet Reiselivsmeldingen, var et flertall for at det skulle bli enda større fleksibilitet mht. gjennomsnittsberegning av arbeidstiden innenfor reiseliv, blant annet for at sesongbedrifter i distriktene i større grad skulle kunne tilby helårsstillinger.

Generelt er det vanlig og nødvendig med former for gjennomsnittsberegning innenfor alle bransjer og bedrifter der de ansatte jobber til ulike tider av døgnet, for å få arbeidsplanene til å gå opp. Overnattings- og serveringsbedrifter er dessuten ofte utsatt for store variasjoner i

arbeidsmengde, for eksempel på grunn av sesongsvingninger eller andre markerte svingninger i bookinger gjennom året. Eksempler er distriktshotellet eller restauranten med uteservering, som har høysesong i sommerhalvåret og vesentlig redusert drift i vinterhalvåret. Et annet eksempel er byhotellet som har store arbeidsstopper i forbindelse med arrangement av konferanser, store selskaper eller julebord. Gjennomsnittsberegning av arbeidstiden er et hensiktsmessig virkemiddel for å kunne tilpasse arbeidskraften til det faktiske behovet. For mange arbeidstakere er dessuten fleksible arbeidstidsordninger med gjennomsnittsberegning av arbeidstiden en viktig grunn til at de søker seg til bransjen. Hele 32 prosent av de ansatte innen overnattings- og servering er 24 år eller yngre. Mange av disse ønsker å jobbe mer intensivt i perioder for å kunne reise eller studere i andre perioder. 42 prosent av de ansatte har sin bakgrunn fra et annet land enn Norge. Også for mange av disse er det ønske om lengre perioder med fri, for eksempel for å kunne besøke familie og slektninger i hjemlandet.

Nesten halvparten av de ansatte innenfor bransjen jobber deltid. Mange av disse ønsker høyere stillingsprosent. En begrensning i adgangen til å jobbe mer når det er arbeidsstopper og tilsvarende mindre når det er redusert arbeidsmengde, vil medføre vanskeligheter med å kunne tilby deltidsansatte høyere stilling eller heltidsansettelse.

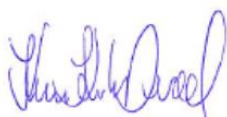
NHO Reiseliv mener forslaget om at gjennomsnittsberegning kun skal forbeholdes bedrifter som er bundet av tariffavtale inngått mellom parter med innstillingsrett, er svært problematisk, fordi det vil ramme bransjer hvor tariffdekningen lav. Dette er tilfellet for overnatting- og serveringsbransjen. Av ca. 15 500 bedrifter innenfor overnatting- og serveringsbransjen er det bare i underkant av 6 % som er dekket av tariffavtale. Forslaget vil dermed bety at de fleste av våre bedrifter ikke lenger skal kunne praktisere gjennomsnittsberegning.

Det er ikke opp til bedriften å avgjøre om de ansatte organiserer seg og krever tariffavtale. Det kan være gode grunner til at arbeidstakere ikke ser verdien i å organisere seg, og det går direkte utover organisasjonsfriheten om bedriften og de ansatte skal fratras muligheten for gjennomsnittsberegning, fordi de ikke er organisert på den måten forslagsstillerne ønsker.

For bedrifter som står overfor markerte svingninger i arbeidsmengde, er alternativet å bruke midlertidige ansettelse, innleie eller permittering, der vilkårene for dette er oppfylt. Forslaget peker i tillegg på bruk av overtid, men i henhold til lovverket kan overtid bare benyttes når det foreligger et særlig og tidsavgrenset behov, og ikke som en fast ordning. Gjennomsnittsberegning vurderes som en balansert og velferdsmessig god løsning, idet det blant annet ligger i ordningen at den må være skriftlig avtalt mellom de aktuelle parter, eller godkjent av Arbeidstilsynet, samtidig som den samlede arbeidsmengden i beregningsperioden uansett skal være innenfor den avtalte alminnelige arbeidstiden.

Med hilsen

NHO Reiseliv

Kristin Krohn Devold
Administrerende direktør

Kjersti Aastad
Politisk rådgiver